

تنبلی چشم

چشمخانه

کلینیک مرکزی شهر

به خانواده بزرگ کلینیک مرکزی پیوندید

درمان

اگر مشکل از نوع انکساری باشد، ابتدا برای اصلاح خطای تطابق، عینک تجویز می‌شود. اگر عینک به تنهایی بینایی کودک را بهبود نبخشد، درمان بعدی بستن چشم است. (معمولاً به مدت چند هفته تا چند ماه) پوشاندن چشم سالم کودکان با یک چشم‌بند، آنها را مجبور می‌کند که از چشم ضعیفشان استفاده کنند. روش دیگر این است که بینایی چشم سالم تار شود این کار به وسیله قطره چشمی مخصوص، یا نوعی از عینک انجام می‌شود در این حالت در برابر چشم سالم یک عدسی تار قرار داده می‌شود. حتی بعد از اینکه بینایی چشم ضعیف بازگشت بسیار مهم است که بستن چشم در تنبلی چشم تا 9 سالگی به صورت مستمر انجام شود تا بهبودی حفظ شود. چشم ضعیف‌تر باید تقویت شود تا بتواند به صورت طبیعی ببیند. تجویز عینک یا انجام جراحی می‌تواند علت تنبلی چشم را اصلاح کند ولی باید خود تنبلی چشم را نیز درمان کرد. استفاده از دستگاه CAM که محرک مراکز بینایی مغزی است در بهبود تنبلی چشم نیز بسیار موثر است. برخی مقالات تاثیر نسبی آن را در بزرگسالان نیز گزارش کرده اند.

به پیج اینستاگرام و سایت کلینیک مرکزی (چشمخانه) پیوندید.

همکاران ما به صورت آنلاین پاسخگوی سوالات، انتقادات و پیشنهادات شما عزیزان هستند.

cheshmkhaneh

+98 21 88 88 44 25

+98 21 43 083

+98 93 75 52 7614

cmsshahr.com

تهران، خ ولیعصر، بالاتر از میدان ونک، خ والی نژاد، پ 24 و 26

چرا باید تنبلی چشم درمان شود؟

اگر تنبلی چشم درمان نشود، منجر به مشکلات متعددی می‌شود:
- ممکن است در چشم آسیب‌های بینایی جدی و دائمی گسترش پیدا کند.
- ممکن است درک عمق (دید سه بعدی) از دست برود. زیرا برای این کار دید خوب در هر دو چشم مورد نیاز است.
- در صورت بیمار شدن یا آسیب چشم سالم، بینایی در بقیه عمر ضعیف خواهد بود.
افرادی که فقط در یک چشم بینایی خوبی دارند، ممکن است در انجام دادن مشاغلی که قادر به انجام آن هستند، دچار محدودیت شوند. چشم پزشک می‌تواند نحوه درمان را به بیمار آموزش دهد و به شما و کودکان در انجام موفق این درمان کمک کند.
درمان موفق به موارد زیر بستگی دارد:
- تنبلی چشم چقدر شدید است.
- درمان کودک در چه سنی شروع شده است.

اگر مشکل سریع تشخیص داده شده و درمان شود، بینایی می‌تواند در اکثر کودکان بهبود یابد. تنبلی چشم در اثر انحراف چشم یا عیوب انکساری نابرابر ممکن است در طول 9 سال اول زندگی با موفقیت درمان شود و اکثراً در آینده مجدداً روی نمی‌دهد.

اگر تنبلی چشم تا پس از اوایل کودکی تشخیص داده نشود ممکن است درمان موفق نباشد. مطالعات در این زمینه بسیار کم است و به خوبی مشخص نیست، که درمان چقدر در بزرگسالان جواب می‌دهد. سیستم بینایی در 6 تا 9 سال اول زندگی تکامل می‌یابد. ارتباط ضعیف بین چشم و مغز در طی این دوران شکل می‌گیرد. محققین در حال بررسی این موضوع هستند که آیا درمان برای بزرگسالان نیز نتیجه بخش است یا خیر.

به خانواده بزرگ کلینیک مرکزی پیوندید

تنبلی چشم چیست؟

عملکرد هماهنگ مغز و چشم برای فرایند بینایی ضروری است. پرتوهای نور وارد چشم شده و به پیام‌های الکتریکی تبدیل می‌شوند سپس از طریق عصب بینایی به مغز فرستاده می‌شوند.

تنبلی چشم یا آمبلیوپ، به حالتی اطلاق می‌شود که بینایی یکی از چشم‌ها به دلیل عدم عملکرد هماهنگ مغز و چشم با یکدیگر کاهش پیدا می‌کند. چشم به نظر طبیعی می‌آید اما به طور طبیعی کار نمی‌کند چرا که مغز، چشم مقابل را ترجیح می‌دهد و تصویر را از آن چشم دریافت می‌کند.

شیوع تنبلی چشم

تنبلی چشم شایع‌ترین اختلال بینایی در دوران کودکی است تقریباً ۲ تا ۳ درصد از هر ۱۰۰ کودک به این اختلال دچار می‌شوند. اگر تنبلی چشم به خوبی در دوران کودکی درمان نشود، در بزرگسالی باقی خواهد ماند و شایع‌ترین علت اختلال بینایی تک چشمی در دوران کودکی و میانسالی است.

علت

هر شرایطی که شکل‌گیری طبیعی روند بینایی، یا استفاده از چشم‌ها را تحت تأثیر قرار دهد می‌تواند تنبلی چشم ایجاد کند. تنبلی چشم می‌تواند به دلیل انحراف چشم به داخل (ایزوتروپی یا لوچی) و یا انحراف چشم به خارج (اکزوتروپی) به وجود آید.

در برخی موارد، تنبلی چشم هنگامی ایجاد می‌شود که یکی از چشم‌ها نسبت به چشم دیگری بیشتر نزدیک بین، دوربین یا آستیگماتیسم است. اگر تطابق یکی از چشم‌ها دچار مشکل شود چشم آسیب دیده «خاموش» شده و دچار تنبلی می‌شود. چشم‌ها ممکن است طبیعی به نظر برسند، ولی یکی از چشم‌های بینایی ضعیف تری دارد.

این حالت سخت‌ترین نوع تنبلی چشم از جهت تشخیص است زیرا هنگامی که هر دو چشم کودک باز هستند بینایی طبیعی به نظر می‌رسد اگر هر دو چشم بینایی شدیداً تار داشته باشند، ممکن است تنبلی در هر دو چشم رخ دهد.

این حالت زمانی اتفاق می‌افتد که میزان بالای از نزدیک بینی دوربینی یا آستیگماتیسم وجود داشته باشد.

تنبلی چشم انکساری (یا نامتقارن) چیست؟

انکسار به معنی تمرکز نور بر روی شبکه برای تشکیل تصویر بینایی است. عیب انکساری زمانی رخ می‌دهد که نور به شکل مناسب در چشم متمرکز نشود و شخص دچار تاری دید شود زمانی که یک کودک تنبلی چشم انکساری یا نامتقارن دارد به این معنا است که شدت عیب انکساری در هر یک از چشم‌های وی متفاوت است.

در این حالت مغز از چشمی که دید بهتری دارد استفاده می‌کند و بینایی چشم ضعیف‌تر را در واقع خاموش می‌کند. در ابتدا عینک می‌تواند با تصحیح عیب انکساری هر دو چشم باعث عملکرد یکسان هر دو شود سپس ادامه درمان به اصلاح بینایی و درک عمق کمک می‌کند.

تشخیص تنبلی چشم

تنبلی چشم با مشاهده تفاوت بینایی بین دو چشم یا بینایی ضعیف در

هر دو چشم تشخیص داده می‌شود از آنجایی که سنجش بینایی در کودکان خردسال دشوار است، چشم‌پزشک دقت بینایی را با نگاه کردن به چگونگی دنبال کردن اشیا توسط یک چشم کودک در هنگام بسته بودن چشم دیگری تخمین می‌زند.

با استفاده از تعدادی آزمون که با مشاهده واکنش کودک در هنگام بسته بودن یک چشم انجام می‌شوند، چشم‌پزشک می‌تواند تنبلی چشم را تشخیص دهد. اگر یکی از چشم‌ها دچار مشکل باشد و چشم سالم بسته شود، کودک ممکن است تلاش کند که از اطراف چشم بند نگاه کند، آن را کنار بکشد و یا گریه کند.

بینایی ضعیف در یک چشم همیشه به این معنا نیست که یک کودک مبتلا به تنبلی چشم است. این حالت اغلب می‌تواند با تجویز عینک برای کودک بهبود یابد.

همچنین چشم‌پزشک شما داخل چشم شما را با دقت معاینه می‌کند تا ببیند که بیماری دیگری باعث تحت تأثیر قرار گرفتن بینایی شده است یا نه! این بیماری‌ها عبارتند از: آب مروارید، التهاب (تورم)، تومورها، و سایر مشکلات داخل چشمی.

علائم تنبلی چشم

بعضی از علائم تنبلی چشم که باید در یک کودک به دنبال آن بود عبارتند از:

- بینایی ضعیف در یک چشم و یا ضعف کلی بینایی

- دوبینی، کج کردن سر یا بستن یکی از چشم‌ها برای دیدن

- ضعف درک عمق (سخت شدن قضاوت فاصله نسبی بین اشیا)

- انحراف به سمت داخل یا خارج در چشم

- سردرد

اگر والدین این علائم را در کودکشان ملاحظه کنند، معاینه کودک توسط یک چشم‌پزشک بسیار ضروری است. درمان یا اصلاح تنبلی چشم باید در زودترین زمان ممکن آغاز شود تا سیستم بینایی کودک بتواند به درستی تکامل یابد.

تمامی کودکان بدون توجه به اینکه در خطر تنبلی چشم هستند یا نه، باید به صورت منظم، تحت معاینه چشم قرار گیرند.

تشخیص درمان به موقع تنبلی چشم باعث تغییر حقیقی در زندگی آینده این کودکان خواهد شد.

علاوه بر معاینات کودک سالم که باید برای همه کودکان به محض تولد و بین سن ۶ تا ۱۲ ماهگی انجام شود، غربالگری بینایی باید توسط متخصص کودکان یا پزشک مراقبت‌های اولیه در کودکان در سنین پیش دبستانی در ۳-۴ سالگی انجام شود.

تنبلی ناشی از انحراف چشم (استرایسیسم)

تنبلی چشم در بسیاری از موارد همراه با انحراف چشم (در یک راستا نبودن مسیر چشم‌ها) روی می‌دهد.

چشم منحرف شده برای اجتناب از دو بینی خاموش می‌شود و کودک فقط از چشم بهترش استفاده می‌کند. در نتیجه بینایی چشم منحرف شده تکامل نمی‌یابد.

تیره شدن بافت‌های طبیعی روشن چشم

برخی از بیماری‌های چشمی مانند آب مروارید (تیره شدن عدسی که در حالت طبیعی روشن است) ممکن است منجر به تنبلی چشم شوند. هر عاملی که مانع از تشکیل تصویر واضح کانونی بر روی شبکیه شود منجر به تنبلی چشم در یک کودک می‌شود.

اگر چشم‌پزشک آب مروارید را در چشم شناسایی کند، ممکن است برای جلوگیری از شروع تنبلی چشم، نیاز به جراحی باشد.